

**“पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम” ही योजना
बंद करण्याबाबत.....**

**महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : पघावि-२०११/प्र.क्र.४५/का.१४८३
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ७ एप्रिल, २०१७.**

संदर्भ :- सह सल्लागार, निती आयोग, नवी दिल्ली यांचे दि.२३.३.२०१५ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

देशातील डोंगराळ प्रदेशाच्या विकासास चालना देण्यासाठी राष्ट्रीय विकास मंडळाच्या शिफारशीनुसार १९७४-७५ या वर्षापासून महाराष्ट्र, कर्नाटक, तामिळनाडू, केरळ व गोवा या राज्यांमध्ये केंद्र पुरस्कृत पश्चिम घाट विकासाचा कार्यक्रम सुरु करण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत महाराष्ट्रातील एकूण क्षेत्रापैकी ७०.२% क्षेत्रफळाचा समावेश आहे, या कार्यक्रमास ९०% अनुदान केंद्र शासनाकडून व १०% अनुदान राज्य शासनाकडून प्राप्त होते. ज्या तालुक्यातील किमान २०% क्षेत्र हे ६०० मीटर उंचीवर किंवा त्यापेक्षा जास्त उंचीवर आहे, अशा क्षेत्राचा पश्चिम घाट क्षेत्रात समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार या कार्यक्रमात १२ जिल्ह्यांतील ६३ तालुक्यांचा समावेश होतो. पश्चिम घाट विकास योजनेस वर्षभरात रु.४३८४.०० लक्ष निधी (केंद्र हिस्सा रु. ३९४५.६० लक्ष + राज्य हिस्सा रु. ४३८.४० लक्ष) प्राप्त होत होता.

२. सह सल्लागार, निती आयोग, केंद्र शासन नवी दिल्ली यांच्या दि. २३/३/२०१५ रोजीच्या पत्रानुसार केंद्र शासनाकडून राज्यांना प्राप्त होणा-या सहाय्यामध्ये बदल केल्याचे कळविले असून, त्या अंतर्गत पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम ही केंद्र पुरस्कृत (९०% केंद्र हिस्सा व १०% राज्य हिस्सा) योजना सन २०१५-१६ पासून केंद्र सहाय्यातून वगळण्यात (Delinked) आल्याचे कळविले आहे. सदर योजना १४ व्या वित्त आयोगाने शिफारस केल्यास पुन्हा सुरु करण्यात येईल अथवा राज्य शासनाच्या स्वतःच्या स्रोतामधून सुरु ठेवावी असे निर्देश असल्याचे कळविले आहे. त्यामुळे पश्चिम घाट विकास कार्यक्रमांतर्गत सुरु असलेले १६ पाणलोट प्रकल्प जलसंधारण विभागाच्या IWMP कार्यक्रमातून पूर्ण करण्यासाठी जलसंधारण विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात आले आहेत. केंद्र शासनाकडून सन २०१५-१६ पासून निधी प्राप्त होत नसल्याने, पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम ही योजना सन २०१५-१६ पासून बंद करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम ही केंद्र पुरस्कृत (९०% केंद्र हिस्सा व १०% राज्य हिस्सा) योजना सन २०१५ - १६ पासून केंद्र सहाय्यातून वगळण्यात (Delinked) आल्याने, लेखाशिर्ष " मागणी क्र ओ-५, २५५१-डोंगराळ क्षेत्रे, ०१ पश्चिम घाट, (००२) डोंगराळ क्षेत्रांचा विकास (००) (१७) पश्चिम घाट विकास (केंद्र हिस्सा) (२५५१ ०२५२) योजनांतर्गत व २५५१-डोंगराळ क्षेत्रे, ००२ डोंगराळ क्षेत्रांचा विकास (००) (१८) पश्चिम घाट विकास (राज्य हिस्सा) (२५५१ ०२६१) योजनांतर्गत” ही योजना बंद करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०४०७१३०२१६७५१६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश ज. मोघे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
४. सर्व मा.विधान मंडळ सदस्य,
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
६. सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई, (पत्राने),
७. शासनाचे सर्व मंत्रालयीन अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव तथा मुख्य राजशिष्टाचार अधिकारी, महाराष्ट्र सदन, नवी दिल्ली.
९. आयुक्त, कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजी नगर, पुणे-५
१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, मनोहरदास स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई-१.
११. संचालक, मृद संधारण व एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-१,
१२. मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) वनभवन, गोखलेनगर, पुणे -१६,
१३. अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, ठाणे / कोल्हापूर / सातारा/ पुणे/ रत्नागिरी.
१४. अधीक्षक अभियंता, विशेष प्रकल्प मंडळ, सा.बां.विभाग, कोंकण भवन, ५ वा मजला, नवी मुंबई
१५. संचालक, सामाजिक वनीकरणे, संचालनालय, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-१
१६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, पुणे, सांगली, सातारा, कोल्हापूर, नंदुरबार, धुळे, अहमदनगर व नाशिक.
१७. महालेखापाल (लेखापरिक्षा) महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर,
१८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर
१९. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
२०. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
२१. वित्त विभाग (व्यय-८, अर्थसंकल्प-१६, अर्थोपाय, कोषा-४), मंत्रालय, मुंबई (३ प्रती),
२२. कार्यासन अधिकारी, (का.१४२२ / का.१४२४,) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२३. निवड नस्ती, (का.१४८३), मंत्रालय, मुंबई-३२.